

2.9. Kontrolforanstaltninger og vilkår under tålt ophold

2.9.1. Afgørelse om at tage ophold på et bestemt indkvarteringssted

En udlænding, der må anses for en fare for statens sikkerhed, er udelukket fra enhver form for opholdstilladelse, herunder asyl efter udlændingelovens § 7, jf. udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1. Når Flygtninggenævnet har truffet afgørelse om, at en udlænding ikke kan udsendes af landet på grund af refoulementsforbuddet i udlændingelovens § 31, opholder den pågældende sig på tålt ophold her i landet.

I medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 8, træffer Udlændingesservice på baggrund af en indstilling fra Rigspolitiet afgørelse om indkvartering af udlændinge, der opholder sig i landet på tålt ophold. Det betyder, at Udlændingesservice beslutter, hvor den pågældende skal tage ophold.

Udlændingesservices afgørelse om indkvarteringssted kan ikke påklages til Integrationsministeriet, jf. udlændingelovens § 46, stk. 2. Der er almindelig adgang til domstolsprøvelse efter grundlovens § 63.

Udlændingelovens § 42 a, stk. 8, om indkvartering blev senest ændret ved lov nr. 1397 af 27. december 2008, og loven trådte i kraft den 31. december 2008. Ved lovændringen blev der endvidere indsat et stk. 9 i § 42 a.

Udlændinge på tålt ophold pålægges som udgangspunkt at tage ophold i Center Sandholm.

Udlændingelovens § 42 a, stk. 8, indebærer, at Udlændingesservice vil kunne undlade at træffe afgørelse om, at en udlænding på tålt ophold skal tage ophold i Center Sandholm, hvis særlige grunde taler herfor. Der er tale om en skønsmæssig adgang for Udlændingesservice til at undlade at træffe en sådan afgørelse. Udlændingesservice vil derfor i hvert enkelt tilfælde skulle vurdere, om særlige grunde taler imod at henvise den pågældende til at tage ophold i Center Sandholm.

Det forudsættes, at Udlændingesservice kun undlader at træffe afgørelse om, at en udlænding på tålt ophold skal tage ophold i Center Sandholm, hvis det i det konkrete tilfælde findes at være helt ubetænkeligt. Da det er et afgørende hensyn bag bestemmelsen at sikre myndighedernes kendskab til de pågældende udlændinges opholdssted, skal det indgå i vurderingen, om der er fare for, at udlændingen vil skjule sig for myndighederne. Det skal endvidere indgå i vurderingen, om der er fare for, at den pågældende vil begå kriminalitet. Det vil således kun undtagelsesvist komme på tale, at Udlændingesservice ikke træffer afgørelse om,

at den pågældende udlænding skal tage ophold i Center Sandholm.

Pligten til at tage ophold i Center Sandholm betyder, at udlændingen får sit opholds- og overnatningssted på centret – altså med andre ord, at udlændingen ikke uden tilladelse må overnatte andre steder. Udlændingen vil ikke være forpligtet til at være på sit værelse eller på centret om aftenen eller om natten. Den pågældende vil også i aften- eller nattetimerne uden tilladelse kunne færdes uden for centret, for eksempel ved at besøge venner, bekendte eller lignende uden at skulle være hjemme på et bestemt tidspunkt. Afgørende er, at udlændingen vender tilbage til centret og har centret som det sted, hvor vedkommende overnatter.

Det forudsættes, at Udlændingesservice gør alle udlændinge, som pålægges at tage ophold i Center Sandholm efter § 42 a, stk. 8, bekendt med indholdet af påbuddet.

Proportionalitetsprincippet indebærer, at de pågældende personer på tålt ophold – uanset påbud om opholdspligt – i det daglige vil skulle have en bevægelsesfrihed i et sådant omfang, at der ikke pålægges uproportionale restriktioner med hensyn til de pågældendes ret til at færdes uden for Center Sandholm.

Proportionalitetsprincippet og artikel 8 om retten til respekt for familielivet i EMRK indebærer endvidere, at opholdspligten ikke vil være til hinder for, at den pågældende udlænding vil kunne besøge sin familie.

Udlændingesservice kan således efter ansøgning herom give tilladelse til overnatning uden for Center Sandholm. Der skal altid foretages en konkret og individuel vurdering af, om en ansøgning om tilladelse til overnatning uden for Center Sandholm kan imødekommes.

Som eksempler på, hvad der skal gives dispensation til, kan nævnes; jævnlige weekendbesøg hos familie, andre besøg med overnatning hos familie, så længe det kan lægges til grund, at den pågældende bevarer sit opholds- og overnatningssted på Center Sandholm samt overnatning ude som følge af sygdom eller andre uopsættelige forhold.

Også for udlændinge på tålt ophold, som ikke har familie i Danmark, skal der som følge af retten til respekt for privatlivet efter artikel 8 i EMRK være mulighed for at få dispensation til at overnatte hos venner i forbindelse med højtider, fødselsdage m.v.

Dispensation skal gives straks med henblik på at sikre, at formålet med dispensationen ikke forspildes.

Udlændingesservice skal sikre, at det i fornødent omfang kontrolleres, at udlændinge på tålt ophold overholder et pålagt påbud om at tage ophold i Center Sandholm, jf. herved udlændingelovens § 42 a, stk. 9.